

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre 6 frt. — kr.
Fél évre 3 " — "
Negyed évre 1 " 50 "
Egyes szám ára 6 kr.
Külföldre egy évre 8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos 1 garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyíltér“ rovatban
közlendő czikk soronkint
10 kr. díjért közöltnék.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ-HIVATAL:

Kézdi-Vásárhelyt:

Csik-Szeredában:

Székely-Udvarhelyt:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

T. Nagy Imre szerkesztő lakásán.

Dr. Kádbéó Ferenc szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények, valamint előfizetési pénzek, hirdetmények, nyiltterek stb. mindhárom szerkesztőségben és kiadóhivatalban elfogadtnak.

Arany János.

„Halnak, halnak,
Egyre halnak
Színe, lángja
A magyarnak.“

A magyar nemzetnek ismét halottja van. Arany János, a nagy költő, f. hó 22-én meghalt.

Sírnál egy nemzet hullatja könyreit. Halálának hírére egy nemzet szíve dobbant meg.

Megérdemli.
A nagy tehetséget, melylyel megáldott, nemzetének szentelte. A munka, mit végzett, dicső. A művek, melyeket alkotott, nem fognak feledésbe menni, míg e nemzet él. A test elporlik, de nagy szelleme örökké élni fog műveiben.

Kötelességének megfelelt. Ott pihen már ő is méltó helyén, a többi nagyok között.

És a magyar nemzet áldja emlékét. Helyes dolog. Csak addig él egy nemzet, míg költőinek műveit lelkesedni tud, míg költőinek emlékét hálás kegyelettel megőrzi nemzedékről nemzedékre. Mihelyt kihalt kebléből ez érzet, kihalt belőle a ragaszkodás is nemzetisége iránt és kidől a nemzetek sorából. A magyarok Istene óvja meg ettől nemzetünket és adjon nekünk sok oly embert, mint Arany János!

Isten veled, drága halott!!

Kézdi-szék, 1882. okt. 25.

A kisiparosokat, mint a társadalom középosztályának egyik főrészt, a rájuk neheztülő nyomorból felszabadítani, ma már elodázhatlan és égető kérdéssé vált. Mivel lehet pedig ezt elérni? Talán hitelbankok felállításával? Nem. Ezek ép oly kevésbé fognak segíteni az iparosokon, mint az ipartanodák vagy önképző körök.

Először és mindenekelőtt kenyeret kell adni az iparosoknak. Minden egyéb töprenkedés haszontalan munkának bizonyuland be, épen úgy, mint az eddig történt tanácskozások, melyeken az iparosok érdekei alig kerültek szóba, vagy melyeken alig akadtak olyanok, kik még érzékkel is birtak volna e néposztály érdekei iránt.

Mivel kell tehát segíteni az elmergesedett bajon?

Itt is bizonyára, mint a földművelő néposztály helyzetének fejtegetésénél is említve volt, legelső sorban az összes társadalmi életet veszélylyel fenyegető tőke szabad forgalmának helyes és okszerű korlátozása lenne a törvényhozás útján érvényesítendő.

Igen. A mint az egyéni szabadságot a törvények korlátozzák, úgy kor-

lát szabandó a tőkének és az iparszabadságnak.

A korlátlan szabadságnak lehet helye az elméletben; de a gyakorlati életben, a hol a legszomorúbb következményeket vonja maga után, képtelenségnek bizonyult.

Ezt az emberi dolgok természete hozza így magával.

Eddig a törvényhozás útján semmi sem történt a társadalom két főosztálya: a földművelő és iparos osztály érdekében, mert az 1872-ki ipartörvény soha sem lépett valóságban életbe. Az állam feladata, tagjainak gyámoltalan-ságán segíteni, azok megélhetését biztosítani. Ez ügyben a halogatás minden nap nagyobb és nagyobb veszedelemmel jár.

Az ipartörvény mindenesetre módosítandó lenne és pedig olyképen, hogy az egy mesterséget űző kisiparosok egyesületet képezzenek.

Ezen egyesületet aztán lehetne a célnak megfelelően csehnek, iparegyesületnek, kamarának vagy bárminek nevezni. Csakhogy ezen új szervezet oly autonómiával legyen ellátva, melynél fogva fegyelmű és képesítési ügyeit ön-maga lássa el, az állam befolyása le-

hetőleg megszoríttassék, a törvényben világos határ vonassék a kis kézműipar s a gyáripár között, az állam biztosítsa az egyéni személyes szabadságot az egyesületek vagy csehnek határai közt.

Pénz és hitel nélkül kell tehát a kisiparos osztályt kiemelni azon helyzetből, melyben ma színlődik s értelmi és anyagi haladást kell eszközölni számára.

Mindez pedig csak úgy érhető el, ha törvény útján nemzeti és helyi viszonyokhoz alkalmazott ipartestületek alakíttatnak, melyek az illető mesterek, segédek és inasok egymás közti viszonyait kereseti és fegyelmi tekintetben rendezendik s a társadalmi kölcsönös segítségnek szabad tért engednek, szóval a kisiparosban Isten képére teremtett embertársukat, testvérüket látják és nem ellenségüket, vagy erkölcsi és anyagi haladásuk megakadályozóit.

Felvidéki

Kiállításunk.

V.

Jegyzőkönyv 1882. október 10-ről.

Felvételt Csik-Szeredában a megyei gazdasági egyesület által rendezett tárlat „mezőgazdasági termények“ osztályának meg-bírlására kiküldött bizottság által.

A „Székelyföld“ tárczája.

Az én keresztleányom.

(Beszély.)

Írta: Dobay János.

II.

Az első látogatás után elhatározám, hogy dolgaikat mihamarabb elintézem, a jószágot eladom s azzal örökre itt hagyom e vidéket. Mariska bizonyára szereti jegyesét s karjai között boldog leend, mert az fel nem tehető, hogy mint gazdag, egyedüli leány, olyanhoz menjen nőül, kit nem szeret. Reám tehát itt épen semmi szükség sincs, a mint Klárisz néném finomul értéssemre is adta, és igazsága is volt; a leendő vőlegény bizonyára rossz szemmel nézte volna a bizalmas viszonyt jegyese és egy alig 30 éves férfi között, habár ez keresztapja is amannak. Persze, hogy Bertalan bátyám hobortja volt az egész keresztap-ság s én elég oktondi vagyok, hogy még most is jelentőséget tulajdonítok e viszonyoknak.

Bármint akartam is e kellemetlen esetet eszméből kivenni, mindegyre megjelent előttem Mariska klasszikus halvány arca azokkal a bűbajos nagy szemekkel s azokkal a parancsolásra termett picziny ajkakkal. Istenem, mily szép volt azon pillanatban, midőn csillogó szemekkel, piruló arc-czal és nyájasan mosolygó ajkakkal közelédt felém, midőn a szép szobor arcát az érzés melege léngetté át s aztán mily komoly, vádteljes pillantással néztek rám azok a szép szemek, midőn szíves üdvözle-

tét hideg udvariassággal viszonzám. Ő megörzött irántam a régi barátságot s talán az elmúlt 10 év alatt gondolt is rám és én hidegen utasítam vissza az ő bizalmas közle-dését. Nem, ez így nem maradhat; helyre kell hoznom hibámat; megmondom neki, hogy éltem minden pillanatában édesen emlékeztem vissza egykori barátságunkra s ha megbocsátott, szerencsét kívánok házassá-gához s aztán örökre távozon.

Másnap tehát ismét látogatóba indultam. Meglepett az a nagy élénkség, mely az egész házban észlelhető volt. A tágas udvar tele volt uri fogatokkal s a verandán nagyszámú társaság volt összegyűlvé. A nagy sürgésből azt következtetém, hogy itt valami ünnepély van készülöben. Vissza akartam térni, mert nem tartám illemes dolognak, családi ünnepélyen hivatalosan megjelenni; de a künn ülő társaság már észre vett, sőt hallottam, hogy kérdéseket is tetek kilétem felől; így tehát, ha nem akartam ügyetlennek feltűnni, akarva, nem akarva, fel kellett mennem. Az ünnepélyes bemutatás után szerényen visszavonultam és egy félreeső helyen vártam a történeteket. Mind csupa grófokból, bárókból és magas rangu tisztviselőkből állott a társaság, kik csoportokra oszolva, a napi eseményekről beszélgettek. A kíváncsi pillantásokból, melyeket a bejáratnál szemben fekvő szárnyas ajtóra vetettek, azt következtetém, hogy onnan jön a magyarázat. Én is tehát várakozásteljesen fordítam szemeimet arra felé. Alig telt be negyed óra, az ajtó megnyílt s Mariska lépett be egy közönséges arcú szőke ifjú karjain s utánuk Klárisz néném

jött egy arisztokratikus külűjű öreg urral.

Mariska merev, hideg arcocsal haladott végig a csoportok között; hosszú szomorú pillantást vetett rám s úgy rémlett előttem, hogy a hófehér arc egy kissé elpirult s azok a nedves fényben uszó szemek még fényesebbek lettek. Az elszéledt vendégek e közben besereglettek a terembe s az ünnepély kezdetét vevé. Szívemet éles fájdalom járta át, midőn Klárisz néném ünnepélyes hangon kijelenté, hogy Mariska leányát ezennel eljegyzi báró Berényi Andorral. Nem lehet leírni, hogy mennyit szenvedtem a hosszú szertartás alatt, s hogy miért fájt annyira az én szívem, nem tudtam magamnak megmagyarázni; hisz még örül-nöm kellett volna keresztleányom szerencsétlenségén. A mint a szertartásnak vége lett, mindenki sietett az ifjú jegyeseknek szerencsét kívánni. Az ifjú báró sugárzó, önhitt arcocsal, Mariska udvariasan, de hidegen fogadta a sok jó kívánságot. Midőn mellettem elhaladtak, mélyen meghajtam magamat s remegő halk hangon mondtam:

— Sok szerencsét és boldogságot kívánok, kisasszony!

Fejével bicezentett s egy hang nélkül távozott. Jól hallottam, midőn a báró hozzá hajolva, kérdé: „ki az a különös sápadt arcú ember?“ De, hogy mit felelt rá Mariska, a zaj miatt nem vehettem ki. A társaság ezután az ebédlőbe vonult, hol az asztalok már fel valának terítve, én meg nehéz szívvel távoztam. Lelkém a magány után vágyott, hol egyedül lehessék kínzó érzel-meimmel. Kimentem a falu mellett fekvő

ligetbe, hol minden bokor, minden fa egy-egy édes gyermekkorú emléket keltett fel bennem. Hányszor barangoltuk be Mariskával e gyönyörű árnyas helyeket, majd ibolyákat, majd meg madárfészket keresve; mily odaadással s mennyi szeretettel csüngöttünk akkor egymáson s mennyire más-képen van ez ma!

Akkor örömeink és fajdalmaink között voltak s ma még azt sem lehet kérdez-nem, hogy miért oly halovány, hideg azon arc, midőn pirulnia kellene s miért ned-vedednek meg azok a szemek, midőn a boldogságtól kellene ragyogniuk. De miért is kérdezném? Hisz ő már másnak jegyese s bizonynyal szereti is a bárót s csak büszke-sége nem engedi érzelmeit kimutatni.

III.

A következő két napon lázas tevékenységgel láttam üzleti dolgaikat. A jószágot reményemen felül árban adtam el s csak azon egy körülmény okozott kellemetlenséget, hogy 3 napig kellett várnom a pénz felvételére. Elhatározám, hogy még e pár napot is bevérom. Ezen idő alatt majd elintézem Klárisz nénémel a családjaik között már évek óta fennálló vitás kérdést egy darab közös erdő felett. A jog és igazság mellettem szót, de én elhatározám, hogy engedékeny leendek, mert véleményem szerint tartoztam ezzel azon hajdani jó barátáknak, mely atyám és megboldogult Bertalan bátyám között fennállott. Ezen ügy elintézése végett átmentem egyik napon Klárisz nénémhez, de csak Mariskát találtam honn. Szívem nagyot dobbant, midőn a szomorú, búsongó alakot megpillan-

Jelenlévők alattírtak.

A bizottsági elnök intézkedése folytán a tagok teljes számban megjelentek a kitűzött helyen és időben, s a közigazgatási bizottság közigazgatási előadójának közreműködésével a bírálát megkezdése előtt egyhangulag a következő általános elveket állapították meg:

1.) A kiállított termények kivétel nélkül versenyzések, habár a hirdményileg meghatározott mennyiségen alól is mutatattak be, mert a megyében ez lévén az első tárlat, a bizottság nem kíván a jövőre elkedvetlenítőleg hatni a visszatartások által. Az ezután következő tárlatokra azonban egyik első feltételül javolja, hogy 5 literen alóli mennyiség semmi szín alatt el ne fogadtassék, mert ez részint a kiállítás külcsínjét és arányát zavarja meg, részint pedig tagtér nyújt arra, hogy kézzel szemelt termények állíttassanak ki, holott az ilyenek a versenytől határozottan eltiltandók.

2.) Ámbár a bizottság meg van győződve arról, hogy több kiállító kézzel szemelt terményt mutatott be, mégis, miután ennek bebizonyítása nehéz, kellemetlen és nem is a bizottság halmozott teendőihez tartozik, abban állapodott meg, hogy a versenytől ki nem zárható s így az bíráltatik meg, a mi bemutatott mind szem, mind pedig szál tekintetében, döntvén a súly, külszín, illetőleg kender- és lenféleknl magasság és puhaság.

3.) Hogy senki a versenytől el ne zárassék, egyhangulag elhatározottak, miszerint a gabnafélék és olajnövények magvai a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium által kizárólag e célra küldött eszközzel megméréssenek.

Ez általános elvek megállapítása után a bizottság megjelent a kiállítási teremben s ott reggeli 9 órától d. u. 5 óráig tartó folytonos munkával a termények mérését bevégezvén, a következő eredményt találta:

A 204 kiállító közül szín és súly szerint kitűnnek és pedig a következő arányban:

I. Őszi búzánál:

- a.) Márton Ferencz (Szt.-Márton) 81.9 kilogramm.
b.) Csiszér Pető (Szépvíz) 81.9 klg.
c.) Gondos Antal (Szt.-Márton) 81.8 klg.
d.) Meskó András (Gyó.-Szent-Miklós) 81.6 klg.
e.) Lőrincz István (Tusnád) 81.3 klg.
f.) Albert Tamás (Szt.-Márton) 81.2 klg.
g.) Nagy Dénes (Szt.-Király) 80.9 klg.
h.) Vákár fivérek (Gyó.-Szárhely) 80.8 klg.
i.) Nagy József (Szt.-Márton) 80.6 klg.
k.) Péter Elek (Szt.-Király) 80.6 klg.

II. Tavaszi búzánál:

- a.) Veress Zsigmond (Balánbánya) 82.5 klg.

tám. Helyet foglaltunk s én zavart, remegő hangon adám elő, hogy üzleti ügyekben jöttem ő nagyságához s miután nincs honn, majd holnap fogok eljöni. Mielőtt elutaznám, szeretném rendbe hozni ezen ügyet is; a többiekkel már egészen tisztában vagyok. Mariska rám emelé sötét szeméit, s e tekintetben annyi kérdés, annyi rejtett fájdalom s annyi vád volt, hogy nem tudtam kiállani s zavartan fordítam félre fejemet. Hosszu szünet állt be; nem mertem megszakítani a csendet, mert éreztem, hogy valami ostobaságot fogok mondani. Végre rendbe szedtem magamat s egy eszmétől megkapatva, lassu hangon így szólék:

— Nem tudom magamnak megbocsátani, kisasszony, hogy eljegyzési ünnepélyén hivatalnól megjelentem; kérem, ne vegye tolaodásnak, mert én mit sem tudtam a dologról s csak egyszerűen látogatába jöttem, mint régi ismerőshöz illik.

— Az ünnepélyre az öreg báró Berényi kívánsága folytán csak a rokonok lettek meghíva.

— Én pedig nem tartozom ezek közé — szóltam önkéntelenül sohajtva.

— Ha ön meg nem tagadta volna, talán lenne is némi rokonság közöttünk.

— S ebben az esetben igényem is lett volna az ön eljegyzését végig nézni, ámbár sem gróf, sem báró nem vagyok.

— Ha ön engem ismerne, tudhatná, hogy előttem nem a czím s nem a külsőség, hanem a belső érték határoz.

— Választása is ezt látszik bizonyítani, — szóltam keserűen — mert báró Berényi urnál csak a benső érték az, mi hódíthat.

— Uram, ön megfledkezik magáról

b.) Orel Máté (Gyó.-Szt.-Miklós) 81.8 kilogramm.

c.) Császár Károly (Rákos) 81.6 klg.

d.) Márton Ferencz (Szt.-Márton) 81.6 kilogramm.

e.) Csergő Venczel (Gyó.-Szt.-Miklós) 81.3 klg.

f.) Fülöp István (Ditró) 80.8 klg. Mihály János (Szárhely) 80.8 klg. Miklósi Antal (Szárhely) 80.8 klg. Köllő János (Ditró) 80.8 klg.

g.) Kedves Tamás (Gyó.-Szt.-Miklós) 80.6 klg.

III. Őszi rozsánál:

- a.) Székely Endre (Szt.-Imre) 76.9 klg.
b.) Bartis István (Szárhely) 75.8 klg.
c.) Nagy József (Szt.-Márton) 75.6 klg.
d.) Ifj. Kémenes István (Gyó.-Szt.-Miklós) 75.4 klg.
e.) Madár Imre (Várdotfalva) 75.1 klg.
f.) Sándor Gergely (Szt.-Imre) 75.1 kilogramm.
g.) György Albert (Gyó.-Szt.-Miklós) 74.8 klg.
h.) Császár József (Szárhely) 74.8 klg.
i.) Csergő Mátyás (Gyó.-Szt.-Miklós) 74.4 klg.
k.) Szeredai gazdasági intézet 74.3 klg.

IV. Tavaszroszánál:

- a.) Kedves Tamás (Gyó.-Szt.-Miklós) 78 klg.
b.) Márton Ferencz (Gyó.-Szt.-Miklós) 78.6 klg.
c.) Márton Ferencz (Szt.-Márton) 77.1 kilogramm.
d.) Péter Elek (Szt.-Király) 76.1 klg.
e.) Mihály János (Szárhely) 76.1 klg.

V. Honi árpánál:

- a.) Márton Ferencz (Szt.-Márton) 70.8 kilogramm.
b.) Kovács Gergely (Verebes) 70.8 klg.
c.) Nagy József (Szt.-Márton) 69.8 klg.
d.) Madár Imre (Várdotfalva) 69.6 klg.
e.) Balázs Antal (Csatószege) 69.5 klg.
VI. Meztelen árpánál:
a.) Császár Károly (Rákos) 80. klg.
b.) Csergő Lajos (Ditró) 78.6 klg.
c.) Márton Ferencz (Szt.-Márton) 76.8 kilogramm.
d.) Csergő Venczel (Gyó.-Szt.-Miklós) 76.7 kilogramm.

VII. Zabnál:

- a.) Biró Károly (Pálfalva) ligovai 59.1 kilogramm.
b.) Boosánczy Kristóf [Gyó.-Szt.-Miklós] fekete 56.2 klg.
c.) Köllő János [Ditró] fekete 55.5 klg.
d.) Gazdasági intézet [Alfalu] közönséges 53.1 klg.
e.) Lázár Imre [Ditró] közönséges 53.1 kilogramm.
f.) Miklósi Antal [Szárhely] közönséges 52.1 klg.

— válaszolt a hölgy komolyan. Br. Berényi jegyesem s önnek nincs joga, róla előttem kicsinylőleg nyilatkoznai.

— Igaza van, kisasszony, s bocsásson meg, — kiáltám keserűen — de ugy fáj nekem, hogy ...

Hirtelen magamhoz tértem, mielőtt a végzetes szót kimondottam volna, mely ajkaimon lebegett. Sok időre volt szükségem, míg összeszedtem magamat s uralkodni tudtam lázongó érzelmeim felett.

— Kisasszony! — szóltam végre, megtörve a nyomasztó csendet — szokott ön némelykor gyermekkorára visszaemlékezni?

— Igen gyakran és igen édesen — szólt ő halk hangon.

— Emlékszik-e ama boldog korra, midőn gyermeki sziveinket oly magasztos szent barátság fűzte össze?

— Emlékszem — sohajtott a hölgy.

— Tehát e gyermekkori barátság emlékére kérem, esedezem, szóljon igazán, őszintén egy kérdésemre, csupán csak egyre s aztán esküszöm, hogy sohasem fogok többé terhére lenni.

— Megteszem, felelni fogok.

— Mondja meg Mariska, édes keresztleányom, szereti ön a bárót?!

boldog ön? A hölgy zavartan sűtő le szeméit s láttam, hogy egy könnyű gördül végig arcán. Hosszu hallgatás után felemelé sápadt arcát s lassu, de szilárd hangon szólt: — Szeretem jegyesemet s boldog vagyok.

— Az nem igaz, — kiáltám hevesen — e könny meghazudtolja szavait.

— Uram, — szólt a hölgy nyugodt fenséggel, — ismételtem önnek, hogy jegye-

VIII. Lenmagnál:

- a.) Lázár Domokos [Szereda] 71.6 klg.
b.) Gazdasági intézet [Szereda] 71.5 kilogramm.

c.) Vákár fivérek [Szárhely] 71.4 klg.

IX. Kendermagnál:

- a.) Oláh Tamásné [Szárhely] 56.9 klg.
b.) Bartalis István [Szárhely] 55.3 klg.
c.) Csiszér Pető [Szépvíz] 54.6 klg.
X. Törökbuzánál [csövesen kiállítva]:
a.) Kovács András [Pálfalva].
b.) Szöcs Mártonné [Szereda].
c.) Gergely Károly [Szt.-Simon].
d.) Pál István [Tapolca].
e.) Bors Benedek [Szt.-Király]

XI. Málnál:

- a.) Bogádi Károly [Szt.-Imre].
b.) Veress Sándor [Szt.-Imre].
c.) Csergő Venczel [Gyó.-Szt.-Miklós].
d.) Székely Endre [Szt.-Imre].
e.) Gergely Károly [Szt.-Simon].

XII. Ázatlan lennél:

- a.) Kari Balázs [Gyó.-Szt.-Miklós].
b.) Veress Sándor [Szt.-Imre].
c.) Császár József [Szárhely].

XIII. Ázatlan kendernél:

- a.) Gazdasági intézet [Szereda].
b.) András György [Verebes].
c.) Booskor Ádám [Várdotfalva].

XIV. Dohánynál:

- a.) Bodó Alajos [Várdotfalva]. 5 faj.
b.) Molnár József [Szereda] 1 faj.
Ezekhez képest a bizottság abban állapodott meg, hogy minden az itt felsorolt csoportok közül csakis az öszbuzát, tavaszbuzát, öszroszot, honi árpát, zabot és törökbuzát tartja olyanoknak, melyek pénzbeli jutalomban részesítendőek, minden egyebek dícsérő oklevéllel tüntetendőek ki, valamint az említett gabbanemek kitűnőbbjei is.

A ezen osztálynak rendelkezésére bocsátott 6 drb cs. aranyat és 18 drb 1 frtos tallért tehát, tekintettel arra, hogy szentmártoni Márton Ferencz ur a pénzbeli díjazás igényéről lemondott, egyhangulag a következőknek ítélte oda:

- 1.) Öszbuzáért szépvízi Csiszér Petőnek 1 drb arany.
2.) Öszbuzáért szt.-mártoni Gondos Antalnak 2 frtos tallér.
3.) Öszbuzáért gyó.-szt.-miklósi Meskó Andrásnak 1 frtos tallér.

Tavaszbuzáért:

1. Balánbányai Veress Zsigmondnak 1 drb arany.
2. Gyó.-szt.-miklósi Orel Máténak 2 drb 1 frtos tallér.
3. Rákosi Császár Károlynak 1 drb 1 frtos tallér.

Öszroszért:

1. Szt.-imrei Székely Endrének 1 drb arany.

semet szeretem és hogy boldog vagyok. Ennyit kért ön a régi barátság nevében és most kérem önt, hagyjunk fel e mindketőnkre nézve kellemetlen tárggyal.

— Kösönöm, kisasszony, szívességet s bocsásson meg előbbi heves kifakadásomért. Kijelentem, hogy semmi okom sincs szavai igazságában kételkedni; ismételt nyilatkozata minden kételyemet eloszlatá. Most pedig Isten önnel, kisasszony! Mielőtt azonban örökre távoznám, legyen szabad még egyszer önnek sok, nagyon sok szerencsét és boldogságot kívánni!

Megragadám kezét, forró csókot nyomtam rá s ingadozó léptekkel, dult szívvel távoztam.

Csak most tudtam meg, hogy mily hévvel, mily forrón szeretem Mariskát s elvesztése felett pokoli kinok gyötörték szívemet. Fájdalmaim között némi vigaszt nyújtott azon erős meggyőződés, hogy Mariska nem szereti, nem szeretheti a bárót; ezt bizonyítja az eljegyzésen tanúsított hidegsége s az a könnyesepp, mely arcán a vallomás pillanatában végig gördült. Mariska egy mély érzési, finom izlésű hölgy s lehetetlen, hogy fel ne fedezte volna a báróban a sivar világlút, miről én első látásra meggyőződtem. Vagy talán a bárói korona szédítette el? De hisz Mariska a legmélyebb meggyőződés hangján mondá, hogy mit sem ad a külsőségekre. De hát akkor mi lehet oka, hogy mégis neje lesz annak, kit nem szeret?!

E kérdés gyötörté utalan szívemet s rablá el nyugalmamat.

(Vége következik.)

2. Szárhelyi Bartis Istvánnak 2 drb 1 frtos tallér.
3. Szt.-mártoni Nagy Józsefnek 1 drb 1 frtos tallér.

Közönséges árpáért:

1. Verebesi Kovács Gergelynek 1 drb arany.
2. Szt.-mártoni Nagy Józsefnek 2 drb 1 frtos tallér.
3. Várdotfalvi Madár Imre 1 drb 1 frtos tallér.

Zabért:

1. Pálfalvi Biró Károly 1 drb cs. arany.
2. Gyó.-szt.-miklósi Boosánczy Kristóf 2 drb 1 frtos tallér.
3. Ditrói Lázár Imrének 1 frtos tallér.

Törökbuzáért:

1. Pálfalvi Kovács Andrásnak 1 drb cs. arany.
2. Szeredai Szöcs Mártonné 2 drb 1 frtos tallér.
3. Szt.-simoni Gergely Károlynak 1 drb 1 frtos tallér.

Kiemeli a bizottság, hogy az így megjutalmazottak egyszersmind dícsérő oklevéllel is kitüntetendők, valamint dícsérő oklevéllel kitüntettettek az előbbi I-től XIV. csoportban foglalt azon egyének is, kik pénzbeli jutalomban nem részesültek.

Csik-szentmártoni Márton Ferencz k. járásbíró díjazására nézve pedig jegyzi, hogy miután az ő buzája és az ő árpája nyerte volna az 1—1 cs. aranyból álló első díjat, ez a részére kiállítandó dícsérő oklevélben kiemelendő, minthogy mint már elől is említve van, a pénzbeli jutalmazásról lemondott.

Ezzel a jegyzőkönyv felolvasás és helybenhagyás után bezárattott és aláíratott.

K. m. f.

Beceze Antal, b. elnök.

Bodó Alajos,

Fodor Ignác, b. tag.

Berde Ferencz, b. jegyző.

VI.

Jegyzőkönyv, mely felvettett Csik-Szeredában 1882. évi október hó 10—13. a csikmegyei gazdasági egyesület által rendezett kiállításon a háziipar bírói bizottsága által, jelen lévén az alul írtak.

Elnök a bíráló bizottságot összehíván, azt a megtartott értekezlet után a házi kézműipar-osztályba vezette, hol a kiállított tárgyak bírálat alá vétetvén, következő eredményre jutottunk:

1. Nagy Dénesné (Cs.-Szt.-Király) kender, fonal és gyapjuszőnyegért dícsérő okmány.

2. Gál Györgyné (Bánkfalva) kender, fonal és házi szőtteményért dícsérő okmány.
3. Székely Endrené (Szent-Imre) kender, fonal s több nemű házi szőtteményért dícsérő okmány.

4. Márton Jánosné (Bánkfalva) kender-vászonért 1 drb. arany.

5. Albert Irma és Anna nővérek (Cs.-Szentmárton) kender, vászon és zsák szőtteményért dícsérő okmány.

6. Gidró Mátyásné (Cs.-Madaras) kender és gyapjuszőtteményeért 1 drb. tallér.

7. Csató Máténé (Cs.-Szt-Imre) kender szőtteményeért dícsérő okmány.

8. Márton Anna (Cs.-Szentmárton) himzett törülközőkért dícsérő okmány.

9. Éltés Györgyné (Tusnád) szedett törülköző kendőért dícsérő okmány.

10. Ringel Józsefné és leánya Katalin (Cs.-Szt.-Simon) kender szőtteményeért dícsérő okmány.

11. Baka Áronné (Lázárfalva) asztalnemű szőtteményeért dícsérő okmány.

12. Szenkovics Matild (Karezfalva) kenderből szőtt asztalneműekért dícsérő okmány.

13. Császár Józsefné [Gy.-Szárhely] kender szőtteményeért dícs. okm.

14. Domokos Elekné [Csomortán] eredeti székely szőtes főre való ruháért 1 drb. tallér.

15. Bakó Jánosné [Csomortán] kender és gyapjuszőtteményeért dícsérő okmány.

16. Bakó Albertné [Csomortán] eredeti székely szőtesért 1 drb. arany.

17. Ifj. Markos Ignác [Cs.-Várdotfalva] festékes és gyapju szőtteményeért 2 drb. tallér.

18. Csibi Ignác [Gy.-Ditró] cserge s festékes szőtteményeért dícs. okm.

19. Kovács Andrásné [Pálfalva] festékes és gyapju szőtteményért dícs. okm.

20. Vitos Ferenczné [Szentlélek] kender és gyapju szőtteményért 1 drb. tallér.

21. Vaszi Jánosné [Pálfalva] gyapju szőtteményért 1 drb. tallér.
 22. Pál Istvánné [Várdotfalva] gyapju szőnyegért dics. okm.
 23. Orbán Jánosné [Cs.-Szereda] gyapju szőnyegért dics. okm.
 24. Lukács Juliska [Beszterce] him-zett asztalterítő s posztó virágmunkáért dics. okm.
 25. Csiki Antalné [Cs.-Szereda] posztó szőnyegért dics. okm.
 26. Csik-szeredai polgári leányiskola taplókeret-ecze fehér és színes himzés, vert csipke és több nemű kézi munkáért dics. okm.
 27. Mikó Ilka [Cs.-Zsögöd] lepedő szél eredeti himzéssel dics. okm.
 28. Darvas Mária [Cs.-Szentkirály] horgolt fehér paplanért dics. okm.
 29. Tódor Anna [Várdotfalva] szek-rényterítőért dics. okm.
 30. Fejér Tinka [Szépvíz] stola színes s arany himzettel dics. okm.
 31. Dájbukát Tinka [Szépvíz] diván-párnáért dics. okm.
 32. Csergő Hermin [Gy.-Szentmiklós] ingbetétek dics. okm.
 33. Kovács Antalné, szül. Bonyhai Róza (Cs.-Szereda) horgolt paplan és asztalterítő dics. okm.
 34. Fejér Teréz [Gy.-Ditró] törülköző színes himzéssel dics. okm.
 35. Vakár Katinka [Gy.-Szentmiklós] fehér horgolt paplany és posztó szőnyeg dics. okm.
 36. Lázár Domokosné [Cs.-Szereda] törülközők áttört varrással dics. okm.
 37. Venczel Emilia [Balánbánya] vert csipke 2 drb. tallér.
 38. Bakó Ferenczné [Pálfalva] régi keresztöltéssel varrott párnahaj 1 darab tallér.
 39. Sánta Györgyné [Pálfalva] régi párnahaj áttört varrással 1 drb. tallér.
 40. Péter Istvánné [Várdotfalva] felle-ges régi székely divatu rokolya, színes him-zett lepedőszél s régi keresztöltésű párna-haj 1 drb. arany.
 41. Özv. Sándor Lászlóné [Cs.-Szt.-Márton] törülköző régi keresztöltéssel dics. okmány.
 42. Balog Róza [Cs.-Szentkirály] hor-golt párnabetétek 1 drb. tallér.
 43. Bakó Ágostonné [Csomortán] fes-tékesért 1 drb. tallér.
 44. Imre Jánosné [Szépvíz] festékesért dics. okm.
 45. Mihály Antalné [Szentkirály] fes-tékes és színes himzett lepedők 1 darab arany.
 46. Tódor Imréné [Tusnád] festékes dics. okm.
 47. Mihály Lajosné [Szentlélek] párna-hajok eredeti himzéssel dics. okm.
 48. Gergely Károlyné [Cs.-Szentmiklós] zsákvászon dics. okm.
 49. Lőrincz Ferenczné [Cs.-Szereda] asztal és ágynemű szőttemények dics. okm.
 50. Balázs Józsefné [K.-Impér] szöt-tes rokolya kelme dics. okm.
 51. Becze Anna [Szentmárton] 10 nyü-tös fehér és színes asztalnemű szőttemények dics. okm.
 52. Viroli Jánosné [Szentgyörgy] több nemű szőttemények dics. okm.
 53. Bartalis Ferenczné [Gy.-Szarhegy] kenderért dics. okm.
 54. Kőszegi Károlyné [Szentlélek Fi-tod] festékesért dics. okm.
 55. Szász Jánosné [Szentlélek, Fitod] dics. okm.
 56. Ábrahám Jula [Tusnád] keret, re-cze és horgolt mintáért dics. okm.
 57. Hippe Lipót [Gy.-Szentmiklós] lomfűrés munkáért dics. okm.
 58. Köllő Miklós [Várdotfalva] szobor-minta munkáért 1 drb. arany.
 59. Kari Andrásné [Gy.-Szentmiklós] székely rokolya dics. okm.
 60. Márton Lina [Gy.-Szentmiklós] székely rokolya dics. okm.
 61. Péter Anna [Szentkirály] több székely rokolya dics. okm.
 62. Kovács Julia [Kozmás] székely ro-kolyákért dics. okm.

63. Éltés Jakabné [Cs.-Szereda] több nemű fehér himzett munkáért dics. okm.
 64. Sándor Berta [Cs.-Szt.-Márton] száröltéssel 2 drb. kehelytakaró dics. okm.
 65. Balázs Laura [Szt.-Imre] több ne-mű reczemunkáért dics. okm.
 66. Péter Balázs [Szt.-Márton] gor-donka, lomfűrés és szalmamunkáért dics. okmány.

Felolvasás után helyben hagyatik és aláíratik.

Kelt Csik-Szeredában, 1882 okt. 13-án.
Madár Imre, elnök.
Antal József, jegyző.
Reviczky Péterné, b. tag.
Binder Lajos, b. tag.
Száva Lukács, b. tag.

Mindenféle.

— A csikszeredai választókerületben a pártmozgalmak mind élénkebb hullámokat vernek föl. Ugy a szabadelvű, mint a függetlenségi párt nagy tevékenységet fejt ki. Folyó hó 21-én (szombaton) és 22-én (vasárnap) nagy pártgyűlések tartattak. Most a jelöltek is mindkét párt részéről fel lettek állítva. A függetlenségi párt, miután Dell Ádám Rezső közbejött akadályok folytán nem jöhetett le, vasárnapi népes pártgyűlésében Fodor Ignác csikme-gyei nagybirtokost és ügyvédet léptette föl. A gyűlésen Orbán Balázs és Ugron Gábor is szónokoltak. Fodor pedig pro-grambeszédet tartott. A kormánypárt is meg volt akadva jelölt dolgában, miután a jelöltséget azok, kiknek nevei emlegettetek, nem fogadták el. Utoljára Gál Endre és Sánta Lajos közt kellett választani. Gál Endre azonban a jelölés napján visszalép-vén, a párt Sántát léptette föl, ki meg is érkezett.

— A kézdvásárhelyi jótékony nőegye-let f. hó 24-én tartá meg 3-ik fillérestélyét Török Bálintné és Jakab Vilma urhölgyek rendezése mellett. A kedves rendezők fá-radhatlanságának köszönhetjük, hogy ezen estély minden reményeinket messze tulha-ladta. Vidékről és a városról nagy és fé-nyes közönség gyűlt össze és a jelen voltak fesztelen jó kedvvel mulattak egész éjfélig. A műsorozat igen változatos és élénk volt. Fülöp Gyula szavalata sikert aratott, azután meg a közművelődési egyesület zenészek-osztálya ügyesen előadott zenedarabjai gyö-nyörködtették a közönséget, majd meg Kas-sai Emma kisasszony lépett fel s szokott kedves modorával szavalta el „Szilágyi Er-zsébét”-et. Legnagyobb sikerrel a műsor 4-ik pontja lett megoldva t. i. a táncz; ket-tőzött hévvél igyekezett mindenki a hátra levő kevés időt felhasználni. Kiváló érde-ket kölcsönzött e kitünően sikerült estély-nek a sorsolás. Egy gyönyörű torta volt a nyereménytárgy. A dagadozó finom alkot-mány ékes külsejével, csábító illatával na-gyon felébreszté a nyereszkedési vágyat különösen a hölgyközönségben s valósá-gos tolongás keletkezett a névlajstrom kö-rül. Előbb a regényes hangzású Alfonz, Arthur, Kázmér, Ilona, Emma, Gizella ne-vek közül volt nagy a kereslet, később azonban az Ábrahám, Habakuk, Ludmilla nevek-re is rá került a sor. Sajnos, hogy csak egy nyerhetett; azonban a csalódás kifejezését a bájos arczokról nemsokára a zene hangjai tovaűzték.

— Riegel Antal borszéki méhészetének megadóztatása tárgyában keletkezett hírlapi polemia-ra lapunk olvasói még bizonyára emlékezni fognak. A kérdés, mint elvi fon-tosságu, az országos méhészegylet által is felkaroltatván, ennek elnöke, Göndöcs Be-nedek országgyűlési képviselő, a földmive-lési miniszter útján a pénzügyminiszterhez fordult a megadóztatás ellen. Másrészt pe-dig Riegel Antal is felebbezéssel járult a pénzügyminiszteriumhoz az adókirovás el-len. A pénzügyminiszterium ez elvi fonto-ságu ügyben most adta ki 48.803—1882. sz. a. d ö n t v é n y é t, mely szerint Molnár Lajos adófelszámolási bizottsági elnök ál-tal e kérdésben elfoglalt elvi álláspont helyeslésével Riegel mézüzetének III. oszt. ker. adóval való megrovását teljtartalmulag helyben hagyta.

— Molnár György nagyszabasi vendég-szerepléséről következőleg emlékszik meg a „Hermanstädter Zeitung” október 16-iki száma: „Tegnap lépett fel Molnár másodsor-z, Tartuff-ben, Moliere hasonnevű világhírű vigjátékában. Ki figyelemmel kísérté Molnár játékát, annak lehetetlen voltjésze nem venni, mennyi drámái ügyesség van Molnár jobb és balkezében. Ujjai mindenike érthető és meggyőző nyelven beszél. A tiz ujj reá nézve egy-egy alphabet, melyek képletilag fejezik ki azt, mit aikai szóval mondanak. És e sajátságos kifejezési esz-köz egyedül Molnár tulajdona. A különbnélkülönbféle hangsúly, melylyel szavait ki-séri, neki nem elég; bizonyos utánozhatlan hangokat ragaszt ehhez s ezek okozzák azt a mély hatást. Így, midőn Jágó az ő szívébe a háromszorosan megedzett férfi szívébe, csepegteti a féltés mérgét, Othello oly hang-gal válaszol Jágó szavaira, mint milyen egy rekedt harang hangja, vagy milyen a lombos fa törzsébe vágott fejszeapás hangja. Vagy midőn a dühös Othello be-szél, oly megrázó hangokat hallunk Molnár szájából, milyent csak a természet elemei dühöngésénél hallhatunk. Rossinak van ily merész természetes hangja, mit Sonnetal Adolf Risslerében oly csodálatos erővel tud forgatni. Az előtt a színész előtt, kinek van ambíciója valami számba vehető tehetséggé lenni, Molnár játéka igen alkalmas tárgy, hogy utánzásának példánya legyen. Hatá-sos benyomást tett Molnár Tartuffje azok-kal az igen gyakran változó lelki állapo-tokkal, megfelelő finom árnyalatokkal. Majd a kíváncsi és élv-sóvár, majd a képmutató szenteskedő, majd újból a terveit el nem ért s megsértett férfi áll előttünk oly hűen, milyent csak művész képes élénk mutatni, úgy, hogy Molnár ez alakítása valódi mes-termű. Természetes tehát, hogy a közönség mintegy önkénytelenül tombolt s a jeles művészt nyílt jeleneteiben is megtapsolta s kihívta.” Így ír a német sajtó jeles mű-vészünkről s mi időszínerünk tartottuk egész terjedelmében közölni akkor, mikor akadt egy kolozsvári lap, mely felülve levelező-jének, nem restellte szembe szállani egy egész ország itéletével s nem akkor, mikor a jeles szerkesztő egy egész éven keresztül hirdette Molnár művészi alakításait. Saját-ságosnak minden esetre sajátságos követ-kezetesség ez egy szerkesztőtől. De hiában, ezt nem röjjük fel egy kolozsvári lapnak most, mikor nagy lapjaink közül is sokan a helyett, hogy örülnének s pártfogolnák kiválóbb jeleseinket, legtöbbször kákán bo-got keresve rántják le azokat s abban tetszelegnek maguknak, hogy őket bizony nem ragadják el ennek vagy annak a mű-vésznek alakításai, míg ellenben, ha vala-kire a külföld ráűtötte a bélyegét — vagy plane idegen — azt meg imádni szokták. Lám a magyarfalo szebeni szászok, kik pedig évtizedek óta látják a nyáron átal oda átjáró Burg-színészeket, s kik már csak politikából sem hajlandók semminek elis-merni nagyságát, mi magyar; most ime Molnár játékát látva elismerik, hogy a ma-gyaroknak is van egy tragikus művészüik. „Atok fogta meg a magyart, hogy az soha össze nem tart.”

— A 9-ik honvédhuszár-ezred részére a folyó évi őszi pótlóvázás Kézdí-Vásár-helytt november 30-án d. e. 9. Dálnokon december 1-én délelőtt 9. S.-Szt.-Györ-gyön december 2-án d. e. 9 órakor fog esz-közöltetni. Pótlóvakol csakis 5—8 éves, 157-től 162 cm-ig menő magasságu lovak fogadtatnak el. A bevásárlási ár 245 ft o. é., melyből a szállítási és tartási költsé-gek is fedezendőek.

— Meghívás. A „csiki róm. kath. ta-nítóegyesület” alsziki köre őszi gyűlését f. évi október hó 30-án, Csik-Kozmáson fog-ja tartani, melyre a rendes és pártoló tagok, nemkülönb a tan- és nevelésügy barátai tisztelettel meghivatnak. A gyűlést — ősi szép szokás szerint — d. e. 9 órakor „Veni Sancte” és szent mise előzi meg, mely alatt a tanítóegyesületi kör r. tagjai férfi-négyes-karban énekelnek. Ezután kezdődik a gyű-lés a tanteremben. Targysorozat: 1. Hym-nus, férfinégyes-ének, a kör tagjai által. 2.

Balló Imre helyb. kántor és Lőrincz segéd-tanító gyakorlati tanításainak meghallga-tása. 3. A gyakorlati tanításokra teendő észrevételek, illetőleg azoknak megbírá-lása. 4. Felolvasás, Bak József csikszent-györgyi kántor-tanító által, e czim alatt: „Első nap az iskolában, kezdő tanulókkal”. 5. A mult gyűlés jegyzőkönyvének felolva-sása. 6. A jövő gyűlés helye és idejének meghatározása. 7. Indítványok. 8. Berekesztésül: „Dicsértessék a Jézus Krisztus” férfinégyes-ének, a kör r. tagjai által. Csik-Szent-Márton. 1882. október 22. Bak János, elnök.

— 1000 év — 1000 dal. Hazánk ezred-éves fennállásának ünnepélyére egyik leg-szebb nemzeti emlék leend a „Magyar Dal-Album” és „Magyar Daltár” czimű válla-lat, mely ama jubileumi nap elérkezéig 1000 magyar népdallamot fog közölni zongorára alkalmazva minden hozzá tartozó szövegekkel együtt. E gyűjteményből már három kötet jelent meg az 1—600. számú dallamokkal és azok szövegeivel, míg most a IV-ik kötet van folyamatban, mely a 601—800. számú dallamokat és azok szö-vegeit — tehát új létszázat — fog közölni Irodalmunkban jelenleg ez az egyedüli vá-lalat, mely népünk dal- és zeneköltészetét gyűjti és hazánkban úgy mint külföldön terjeszti, hogy azt a jövőkornak is meg-mentse; tartalomra nézve máris legterje-deimesebb, mert már többet közölt, mint az összes hasonmási vállalatok; az árát tekintve is legolcsóbb, mert jutányosságra nézve nincs hozzá hasonlítható zenemű. E nemzeti vállalat tehát valóban meg-érdemli minden magyar hazafi és honleány pártfogását. Megjegyzendő, hogy e gyűj-temény két részből áll, u. m. zongorára al-kalmazott dallamkönyvből a „Magyar Dal-Album”-ból és ennek szövegkönyvéből a „Magyar Daltár”-ból. A „Magyar Dal-Al-bum” IV-ik kötete ismét 10 havifüzetben adatik ki, melyből az első füzet november hó elsején jelenik meg. Előfizetési ár egész évre: 10 füzetre 1 ft 80 kr, félévre: 5 fü-zetre 90 kr. Egyes füzet ára 25 kr. A „Ma-gyar Daltár” IV-ik kötete két félkötetben fog megjelenni, melynek együttes előfíze-tési ára 80 kr. Minden füzet bérmentve küldetik szét. Diszbekeztési táblák a „Dal-Album” egyes kötetéhez 80 kr. Gyűjtők-nek minden 6 egyszerre megrendelt pél-dány után tiszteletpéldány adatik. Előfíze-tések legelőzlszerűbben postautalványon a „Magyar Dal-Album” kiadóhivatalához Győrbe intézendők.

— Megjelent az „Öngyűvöl” 3-ik kiadásának 12-ik füzet. (Ira Knorr Al-a-jos, kiadja ifj. Nagel Ottó Budapest.) E füzetben a beadványok bélyegére és bé-lyegmentességére vonatkozó szabályok köz-lése után áttér a szerző a bírósági beadvá-nyokra, értekezik a bírói illetőségről álta-lában, különösen pedig a személyi bírói illetőségről, az ügy bírósági illetőségről, a váltó és kereskedelmi ügyekben illetősé-gről, a végrehajtás és csődügyekben illet-őségre, végre a kisebb peres ügyekben ille-tőségről és a bírói érdekletőségről. Ezután ismerteti a perbeli képviselet szabályait, különösen az ügyvédkezés szervezetét, az ügyvédek jogait és köteleességeit; annak utána a peres eljárás különböző nemeit ismertetvén, különösen értekezik a pertári eljárásról, a keresetekről, a beadványok be-nyújtásának és kézbesítésének módjairól, a keresetek elintézéséről; ismerteti a per-tárbani eljárást és a pertárnok köteleessé-geit, az egyes periratokat, nevezetesen az illetőségi kifogásokat, viszkonkeresetet, el-leníratot, választ, viszkonválaszt, végíratot és ellenvégíratot; végre a perbeli bizonyítá-sról, különösen a beismerésről és okira-tokról értekezik. Ezen igen érdekes füzet ára 30 kr. Az eddig megjelent első tíz fü-zet külön füztve, mint a munka első félkö-tete kapható minden könyvkereskedésben. Ára 3 ft.

Gazdaság és kertészet.

A gyümölcsfák szaporításának Spanyol-országban igen sajátos módja van. Min-denki, a ki gyümölcsöt eszik, egy kis göd-röt és a földbe és a gyümölcs magvát abba rakja be. A gyümölcstelenyésztes iránti ezen általános hajlamból fejthető meg az, hogy ott az utak mentén mindenütt gyü-mölcsfák állanak, melyek gyümölcséből bár-ki is szabadon ehetik. Elég jellemző a kö-vetkező közmondás is, mely az ottani vi-szonyokat, legalább e tekintetben, igen szép színben tünteti fel: „Azon ember, ki kellő helyen egy jó fát nevelt, nem élt hiá-ba.” — Bizony ez eljárás érdemes lenne a követésre.

A tejelválasztásnak ricinus használata után visszatértére és szaporodására vonat-kozólag Boucher következőket tapasztalta: Ha egy marék ricinuslevél egy liter vízben felfőzetik és ezen főzettel a tehén tégye

15—20 percig áztattatik, ezenkívül a levelek egy része a tőgyre rakatik és csak megszáradás után vették le, a tej-elválasztás bekövetkezéskor; ha azonban a tej-elválasztás már régóta szünetel, főtt ricinus-levéből meleg borogatást kell rakni a nemi részre.

Jó szer magános fák oltalmazására. Sokan emelnek panaszt a miatt, hogy némely helyen a fák nem akarnak tenyészni, dacára annak, hogy ezen helyekre a legkülönbözőbb fajú fákot ültetik. Az ily helyeken a fáknek legjobb oltalma abban áll, hogy a törzset, ha nagy hidegnek, vagy nagy melegnek vannak kitéve, lazán összefűző faágakkal vesszük körül. Ezek nem csak a bántalmazástól, de a hidegtől és melegtől is védik a fákot. Ismert dolog, hogy a fa nedvei a fa belsejében szállanak fel, és a kéreg alatt a hancsban térnek vissza. Ha egy fa például egy meleg utcán áll, a napsugarak melege miatt a kéreg alatti nedv gőzzé válik és pedig oly gyorsan, és oly nagy mennyiségben, hogy a kérget a fától elválasztja, mi miatt a fa természetesen tönkremegy. Hasonló állapot következik be akkor is, ha a melegség nem közvetlenül a naptól, de az épületekről visszasugárzás által származik. A nedvek a melegség miatt nem keringhetnek, és vagy pangnak, vagy beszáradnak. A kéreg összezsugorodik és a fa tenyészete legalább is akadályoztatik. Nehezen maradnak meg az igen mélyen, vagy igen nedves helyen álló fák is. Az elsőnek gyökerei körül a talaj sem a nap melege által meg nem melegíthetetik, sem

az eső által meg nem nedvesíthetetik, ez utóbbiak ellenben mindig teljes nedvben vannak és a tél beálltával felette könnyen megfagynak. A fákak mindezen bajok ellen a fentebb említett módon lehet megvédeni.

A gazdálkodók bukásának okai. Gyakran és komolyan figyelmeztetjük olvasóinkat a takarékoskodás elönyeire és az ok nélküli költsékezés helytelen voltára, mert a bukások és szerencsétlenségek okait legtöbbször az adósságok képezik. A jónak ez ismétlése nem árt és úgy vélekedünk, hogy a fenn-
tebbi tanács igen jó, miért is hajlandók vagyunk azt minél többször ismételni. Jelenleg egy idevágó igen érdekes körülményről akarunk említést tenni. Gyakran hallunk a gazdák szerencsétlenségéről és bukásáról; ezen bajok, fájdalom, az utóbbi években igen közönségesek lettek, s legnagyobb részük gondatlan költsékezésnek és adósságcsinálásnak köszönheti léteét. Az emberek mindenütt egyformák és a mi pld. Bajorországban megtörténik, nálunk is igen könnyen megeshetik. Tanulság kedvéért elmondjuk, hogy a bajor kormány a gazdák bukásának és szorult helyzetének okai után kutatva, azt találta, hogy a bukások 40%-kának okát oktan vásárlások és helytelen törlesztések képezik, 34% személyes viszonyokra vihető vissza és csupán 13% esik tévedések, rossz kezelés, szerencsétlenségek stb.-re, a melyek bárkin is megeshetnek. Ne felejtse el a gazda, hogy a jelzálogkölcsön is csak adósság, és hogy mind kettőtől csak is fizetéssel szabadulhat meg, — a fizetőképesség feltétele pedig a takarékoskodás.

A székesfehérvári országos kiállításon JUTALMAT NYERT és HAZÁNKBAN LEGRÉGIBB I. ERD. PETROLEUMGYÁR

BRASSÓBAN

(Központi iroda nagyutoza 488. szám)

Háromszékmegye számára

KÉZDI-VÁSÁRHELYEN t. cz. KUPÁN JÓZSEF urnál
TARTJA RAKTARÁT.

3—5

Az üzletvezetőség.

BROGLE JÓZSEF

gép- és rostalemez-gyára Budapest.

Gyár: váci ut az osztr. államasvápalya közelében. Raktár: váci körút 68. szám

Ajánlja minden gazdasági kiállításon kitüntetett, javított gyártmányait, mint:

TRIEURÖKET változó rostával.

Tisztító gépeket szelelővel.

Különlegességek malmok számára.

28.466 szám alatt szabadalmazott

hármasséket, cséplőgép-ros-
tákat, lyukasztott és hasított

lemezeket vas-, aczél- és horganyból,

valamint mindennemű gazdasági gépek- és szereket.

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

1134. — 1882. tkvi.

1—1

Árverési hirdetmény.

Az 1881. évi LX. t. cz. 146. §.
alapján kibocsátatik jelen árverezési
hirdetmény.

Végrehajtást szenvedő szörcei Do-
nánth Gyula és Donánth István tulaj-
don járandóságául a szörcei 84. sz.
tkvben 215., 217., 218., 219., 220., 359.,
366., 663¹/₂, 739., 885., 973., 974., 1093.,
1094., 1097., 1098., 1273., 1274., 1458., 1593.,
1691., 1699., 1865., 1905., 1982., 1983., 2444.,
2486., 2487., 2505., 2603., 2756., 2999¹/₂,
3000¹/₂, 3021., 3022., 3094. hr. szám alatt
felvett ingatlanokra, úgy a szörcei 207.
sz. tkvben végrehajtást szenvedő Donánth
Gyula kizárólagos tulajdonául 663¹/₂,
1578., 1651. hr. szám alatt összesen
1864 forintba becsült ingatlanai végre-
hajtató bikfalvi Benke Gábornénak 87
forint 50 kr tőke, annak 1880. évi no-
vember 26. napjától 8% kamatai, 38
forint 45 krban már megállapított per-
költség, jelen árverezési kérésért 9 frt
50 krban törvényesített és a még ezután
felmerülhetők költségek erejéig Szörce
köztség házánál nyilvános árverezésem
a legtöbbet ígérőknek esetleg becsérté-
ken alól is 1882. évi október hó
30-ik napján délelőtti 9 órakor el
fognak adatni.

Venni szándékozók a vonatkozó
árverezési feltételeket betekinthe-
tik; ezen árverezés a keblti tkvi hivatalnál
feljegyeztetik.

Kovácsnai kir. járásbíró, mint
tkvi hatóság, 1882. évi május 19. napján.

A nagyborosnyoi piacszor
fő-terén egy 3 szobából álló ház ven-
deglőnek vagy bálhelyiségnek egy vagy
több évre kiadó.

Értekezhetni tulajdonos Kónya
Zsigmondnál Ozsdolán. (U. p. K.-
Vásárhely.) 2 2

KÖLÖNTE MÓZES pincze-bormérését

az alábbi árjegyzék szerint ajánlja.

Árak literenként.

1866. évi ruszti asszu-bor 1 frt 40 kr.
1872. évi rózsamáli . . . 50 kr
1872. évi ó-bor . . . 40 kr
1874. évi cselnai . . . 32 kr.
1874. évi cselnai asztali kitűző 28 kr.
1879. évi érmelléki . . . 40 kr.
1879. évi érmelléki bakator . 60 kr.
1881. évi jó asztali bor . . 22 kr.
budai sashegyi vörös bor . 60 kr.
50 literen felüli vevők a fent meg-
nevezett árakból aránylagos árleenge-
desben részesülnek.

A pincze minden nap délelőtti 11
órától, délután 1 óráig nyitva.

Egyszersmind tisztelettel tudatom,
hogy saját lakásomon kitűző bor-eczet
kapható. Teljes tisztelettel

K.-Vásárhelyt, 1882. október hó

3—3

Kölönte Mózes.

Kerestetik egy 12—13 éves

jó szülőkötől való fiú, ki nem kevesebb,
mint 1—2 gymnasiumot végzett, egy
ujonnan nyílt bórkereskedésbe

tanulónak.

Továbbá: egy magányosan álló urhoz
egy jó családból származó

gazdasszony.

Bővebben a kiadóhivatalban K.-Vásár-
helyt értesülhetni. 3—3

Piaczi árak

		Kézdi-Vásárhely október 19.		Csik-Szereda október 17.		Sz.-Udvarhely október 7.		Gy.-Sz.-Miklós október 14.	
		frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.
Helyi árak	Buza) tiszta	6	40	7	—	9	10	6	—
	) elegy	5	10	5	29	—	—	5	50
	Rozs) tiszta	4	80	4	—	5	60	5	—
	) elegy	—	—	—	—	4	—	4	75
	Arpa) tiszta	3	20	3	50	4	50	5	—
	) elegy	—	—	—	—	—	—	4	75
	Zab	2	—	2	—	3	50	2	25
	Törökbuza	6	—	4	50	6	40	5	—
	Kása) köles	12	—	10	—	—	—	8	50
	) árpa	28	—	—	—	—	—	—	—
Külső árak	Borsó	6	—	5	—	—	—	—	—
	Lencse	10	—	—	—	5	—	—	—
	Fuszulyka	6	—	—	—	—	—	—	—
	Lenmag	—	—	—	—	—	—	—	—
	Kendermag	—	—	—	—	—	—	—	—
	Bükköny	—	—	—	—	5	—	—	—
	Pityóka	1	—	1	—	3	50	1	25
	Marhahús	—	32	—	32	—	40	—	32
	Disznóhús	—	48	—	40	—	48	—	48
	Juh-hús	—	24	—	20	—	—	—	24
Daráb	Szalona	—	80	—	40	—	72	—	70
	Fagygyu	—	32	—	34	—	36	—	40
	Malacz	1	20	1	75	—	—	1	—
	Lud	—	—	—	80	—	—	1	—
	Réce	—	—	—	30	—	80	—	70
	Bárány) fejér	—	—	—	—	—	—	2	20
	) fekete	—	—	—	—	3	—	2	50
	Egy pár csirke	—	50	—	50	—	—	—	45
	10 tojás	—	15	—	15	—	13	—	15

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru-
és értéktőzsdén.
Október 24-én.

Magyar aranyjárdék	119.10
Magyar vasúti kölcsön	135.25
M. keleti vasúti államkötv. I. kibocs.	90.50
M. keleti vasúti államkötv. II. kibocs.	109.75
M. keleti vasúti államkötv. évi 1876	94.50
Magyar földterhermentesítési kötvény	99.25
M. földterhermentesít. kötv. záradékkal	97.—
Temes-bánati földterherment. kötvény	98.50
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	97.—
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	98.—
Magyar szőlődezmaváltási kötvény	97.75
Magyar nyeremény-sorsjegy kölcsön	117.25
Tiszasszabályozási és szegedi sorsjegy	109.—
Osztrák járadék papirban	76.50
Osztrák járadék aranyban	77.30
1860. államsorsjegyek	95.50
Osztrák-magyar bankrészvény	131.—
Magyar hitelbank-részvény	830.—
Osztrák hitelintézet-részvény	298.—
Cs. és kir. arany	5.67
20 frankos arany	9.47
Német birodalmi márka	58.30
London (2 havi váltókért)	119.30
Magyar papíráradék	86.20

Felelős szerkesztők:

T. Nagy Imre, Dr. Kádbó Ferencz,

Ilf. Dobay János.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

Ad sz. 3417. polg.
1882.

Hirdetmény.

Kézdi-Vásárhelyt elhalt néhai Csi-
szár Pál szeszgyáros hagyatékának bi-
rói zár alá vételével alólirt lévén meg-
bizva, mind azok, kikkel szemben a ha-
gyatékban bármilyen követelése fenn-
áll, ezennel hirdetményileg is értesít-
tetnek, miszerint a lejárt követeléseket
ezen hirdetmény közzétételétől számi-
tandó 8 nap alatt, többiek pedig a
lejáratától számított 8 nap alatt ideig-
lenes zárgondnok ügyvéd tkts. Csiki
József urnál a különbeni beperesítés
kikerülése tekintetéből kiegyenliteni
igyekezzenek.

A követeléseknek más uton való
kiegyenlítése a hagyaték részére nem
fog beszámíttatni.

Kézdi-Vásárhelyt, 1882. okt. 20.

Kelemen István,

kir. tszéki bíró.

1—3

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelyt.